

Dokument ten służy wyłącznie do celów informacyjnych i nie ma mocy prawnej. Unijne instytucje nie ponoszą żadnej odpowiedzialności za jego treść. Autentyczne wersje odpowiednich aktów prawnych, włącznie z ich preambułami, zostały opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej i są dostępne na stronie EUR-Lex. Bezpośredni dostęp do tekstów urzędowych można uzyskać za pośrednictwem linków zawartych w dokumencie

► **B****DECYZJA RADY 2014/119/WPZiB**

z dnia 5 marca 2014 r.

w sprawie środków ograniczających skierowanych przeciwko niektórym osobom, podmiotom i organom w związku z sytuacją na Ukrainie

(Dz.U. L 66 z 6.3.2014, s. 26)

zmieniona przez:

		Dziennik Urzędowy		
		nr	strona	data
► <u>M1</u>	Decyzja wykonawcza Rady 2014/216/WPZiB z dnia 14 kwietnia 2014 r.	L 111	91	15.4.2014
► <u>M2</u>	Decyzja Rady (WPZiB) 2015/143 z dnia 29 stycznia 2015 r.	L 24	16	30.1.2015
► <u>M3</u>	Decyzja Rady (WPZiB) 2015/364 z dnia 5 marca 2015 r.	L 62	25	6.3.2015
► <u>M4</u>	Decyzja Rady (WPZiB) 2015/876 z dnia 5 czerwca 2015 r.	L 142	30	6.6.2015
► <u>M5</u>	Decyzja Rady (WPZiB) 2015/1781 z dnia 5 października 2015 r.	L 259	23	6.10.2015
► <u>M6</u>	Decyzja Rady (WPZiB) 2016/318 z dnia 4 marca 2016 r.	L 60	76	5.3.2016
► <u>M7</u>	Decyzja Rady (WPZiB) 2017/381 z dnia 3 marca 2017 r.	L 58	34	4.3.2017
► <u>M8</u>	Decyzja Rady (WPZiB) 2018/333 z dnia 5 marca 2018 r.	L 63	48	6.3.2018
► <u>M9</u>	Decyzja Rady (WPZiB) 2019/354 z dnia 4 marca 2019 r.	L 64	7	5.3.2019
► <u>M10</u>	Decyzja Rady (WPZiB) 2020/373 z dnia 5 marca 2020 r.	L 71	10	6.3.2020
► <u>M11</u>	Decyzja Rady (WPZiB) 2021/394 z dnia 4 marca 2021 r.	L 77	29	5.3.2021
► <u>M12</u>	Decyzja Rady (WPZiB) 2022/376 z dnia 3 marca 2022 r.	L 70	7	4.3.2022

sprostowane przez:

- **C1** Sprostowanie, Dz.U. L 70 z 11.3.2014, s. 35 (2014/119/WPZiB)
- **C2** Sprostowanie, Dz.U. L 350 z 6.12.2014, s. 15 (2014/119/WPZiB)
- **C3** Sprostowanie, Dz.U. L 350 z 6.12.2014, s. 16 (2014/216/WPZiB)
- **C4** Sprostowanie, Dz.U. L 86 z 28.3.2019, s. 118 (2019/354)

▼ B**DECYZJA RADY 2014/119/WPZiB**

z dnia 5 marca 2014 r.

w sprawie środków ograniczających skierowanych przeciwko niektórym osobom, podmiotom i organom w związku z sytuacją na Ukrainie

*Artykuł 1***▼ M2**

1. Zamrożone zostają wszystkie środki finansowe i zasoby gospodarcze należące do lub będące w posiadaniu, dyspozycji lub pod kontrolą wymienionych w załączniku osób wskazanych jako odpowiedzialne za defraudację ukraińskich funduszy państwowych oraz osób odpowiedzialnych za naruszenia praw człowieka na Ukrainie, a także osób fizycznych lub prawnych, podmiotów lub organów z nimi powiązanych, zgodnie z wykazem zamieszczonym w załączniku.

Do celów niniejszej decyzji do osób wskazanych jako odpowiedzialne za defraudację ukraińskich funduszy państwowych zalicza się osoby, wobec których organy ukraińskie wszczęły dochodzenie:

- a) za defraudację ukraińskich funduszy lub aktywów państwowych lub za współdziałanie w tych działaniach; lub
- b) za wykorzystywanie stanowiska przez osobę piastującą funkcję publiczną, aby uzyskać nieuzasadnione korzyści dla siebie lub osoby trzeciej, a przez to spowodować stratę w ukraińskich funduszach lub aktywach państwowych, lub za współdziałanie w tych działaniach.

▼ B

2. Nie udostępnia się – bezpośrednio ani pośrednio – żadnych środków finansowych ani zasobów gospodarczych wymienionych w załączniku osobom fizycznym lub prawnym, podmiotom lub organom, ani na ich rzecz.

3. Właściwy organ państwa członkowskiego mogą zezwolić na odblokowanie niektórych zamrożonych środków finansowych lub zasobów gospodarczych lub na udostępnienie niektórych środków finansowych lub zasobów gospodarczych na warunkach, jakie uznaje za stosowne, po ustaleniu, że środki finansowe lub zasoby gospodarcze, o których mowa, są:

- a) niezbędne do pokrycia wydatków na podstawowe potrzeby osób fizycznych wymienionych w załączniku oraz członków ich rodzin pozostających na ich utrzymaniu, w tym opłat za żywność, czynsz lub kredyt hipoteczny, leki i leczenie, podatki, składki ubezpieczeniowe oraz opłat za usługi użyteczności publicznej;
- b) przeznaczone wyłącznie na pokrycie uzasadnionych kosztów honorariów oraz na zwrot poniesionych wydatków związanych z usługami prawniczymi;
- c) przeznaczone wyłącznie na pokrycie opłat lub kosztów usług związanych z rutynowym prowadzeniem lub utrzymaniem zamrożonych środków finansowych lub zasobów gospodarczych; lub
- d) niezbędne do pokrycia wydatków nadzwyczajnych, pod warunkiem że właściwy organ poinformował właściwe organy pozostałych państw członkowskich oraz Komisję, co najmniej dwa tygodnie przed przyznaniem zezwolenia, o powodach, dla których uważa, że specjalne zezwolenie powinno zostać przyznane.

Dane państwo członkowskie informuje pozostałe państwa członkowskie oraz Komisję o wszelkich zezwoleniach przyznanych na podstawie niniejszego ustępu.

▼B

4. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 właściwe organy państwa członkowskiego mogą zezwolić na odblokowanie niektórych zamrożonych środków finansowych lub zasobów gospodarczych, o ile spełnione są następujące warunki:

- a) środki finansowe lub zasoby gospodarcze są przedmiotem orzeczenia arbitrażowego wydanego przed dniem, w którym osoba fizyczna lub prawna, podmiot lub organ, o których mowa w ust. 1, zostali umieszczeni w wykazie znajdującym się w załączniku lub orzeczenia sądowego lub decyzji administracyjnej wydanych w Unii, lub orzeczenia sądowego wykonalnego w danym państwie członkowskim przed tym dniem lub później;
- b) środki finansowe lub zasoby gospodarcze będą wykorzystane wyłącznie w celu zaspokojenia roszczeń zabezpieczonych takim orzeczeniem lub decyzją lub uznanych w takim orzeczeniu lub decyzji, w granicach określonych przez mające zastosowanie przepisy ustawowe i wykonawcze regulujące prawa osób mających takie roszczenia;
- c) orzeczenie lub decyzja nie zostały wydane na rzecz osoby fizycznej lub prawnej, podmiotu lub organu wymienionego w załączniku; oraz
- d) uznanie orzeczenia lub decyzji nie jest sprzeczne z porządkiem publicznym danego państwa członkowskiego.

Dane państwo członkowskie informuje pozostałe państwa członkowskie oraz Komisję o wszelkich zezwoleniach przyznanych na podstawie niniejszego ustępu.

5. Ust. 1 nie uniemożliwia osobie fizycznej lub prawnej, podmiotowi lub organowi, umieszczonym w wykazie, dokonywania płatności należnych z tytułu umowy zawartej przed dniem umieszczenia takiej osoby, podmiotu lub organu w wykazie znajdującym się w załączniku, pod warunkiem że dane państwo członkowskie ustaliło, że taka płatność nie jest bezpośrednio ani pośrednio dokonywana na rzecz osoby, podmiotu lub organu, o których mowa w ust. 1.

6. Ust. 2 nie ma zastosowania do kwot dodatkowych na zamrożonych rachunkach z tytułu:

- a) odsetek i innych dochodów na tych rachunkach;
- b) płatności należnych z tytułu umów, porozumień lub zobowiązań, które zostały zawarte lub powstały przed datą objęcia tych rachunków środkami przewidzianymi w ust. 1 i 2; lub
- c) płatności należnych z tytułu orzeczeń sądowych, decyzji administracyjnych lub arbitrażowych wydanych w Unii lub podlegających egzekucji w danym państwie członkowskim,

pod warunkiem, że wszelkie takie odsetki, inne dochody i płatności podlegają środkom przewidzianym w ust. 1.

Artykuł 2

1. Rada, stanowiąc na wniosek państwa członkowskiego lub Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa, podejmuje decyzję o sporządzeniu i zmianie wykazu znajdującego się w załączniku.

▼ B

2. Rada przekazuje decyzję, o której mowa w ust. 1, wraz z uzasadnieniem umieszczenia w wykazie, danej osobie fizycznej lub prawnej, podmiotowi lub organowi bezpośrednio – gdy adres jest znany – albo w drodze opublikowania ogłoszenia, umożliwiając danej osobie, podmiotowi lub organowi przedstawienie uwag.

3. W przypadku gdy zostaną zgłoszone uwagi lub przedstawione istotne nowe dowody, Rada dokonuje weryfikacji decyzji, o której mowa w ust. 1, i odpowiednio informuje daną osobę, podmiot lub organ.

Artykuł 3

1. Załącznik zawiera uzasadnienie umieszczenia w wykazie osób fizycznych i prawnych, podmiotów i organów, o których mowa w art. 1 ust. 1.

2. W załączniku podaje się również dostępne informacje konieczne do zidentyfikowania danych osób fizycznych i prawnych, podmiotów lub organów. W odniesieniu do osób fizycznych informacje takie mogą obejmować imiona i nazwiska, w tym pseudonimy, datę i miejsce urodzenia, obywatelstwo, numer paszportu i dowodu tożsamości, płeć, adres – o ile jest znany – oraz funkcję lub zawód. W odniesieniu do osób prawnych, podmiotów i organów, informacje takie mogą obejmować nazwy, miejsce i datę rejestracji, numer rejestracji i miejsce prowadzenia działalności.

Artykuł 4

Aby zmaksymalizować efekt środków, o których mowa w art. 1 ust. 1 i 2, Unia zachęca państwa trzecie do przyjęcia środków ograniczających podobnych do środków przewidzianych w niniejszej decyzji.

▼ M5*Artykuł 5*

Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem jej opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

▼ M12

Niniejszą decyzję stosuje się do dnia 6 marca 2023 r. W odniesieniu do wpisów 1, 3, 7 i 9 zamieszczonych w załączniku środki określone w art. 1 stosuje się do dnia 6 września 2022 r.

▼ M5

Niniejsza decyzja podlega stałemu przeglądowi. Jest ona odnawiana lub zmieniana, w stosownych przypadkach, jeżeli Rada uzna, że jej cele nie zostały osiągnięte.

▼ M3

ZAŁĄCZNIK

▼ M9

A. Wykaz osób, podmiotów i organów, o których mowa w art. 1

▼ M3

	Nazwisko	Dane identyfikacyjne	Uzasadnienie	Data umieszczenia w wykazie
1.	Viktor Fedorovych Yanukovych (Віктор Федорович Янукович), Viktor Fedorovich Yanukovich (Виктор Фёдорович Янукович)	urodzony 9 lipca 1950 r. w Yena-kiiwie (Donetsk oblast), były prezydent Ukrainy	Osoba, wobec której władze Ukrainy wszczęły postępowanie karne w sprawie sprzeniewierzenia środków publicznych lub mienia publicznego.	6.3.2014
2.	Vitalii Yuriyovych Zakharchenko (Віталій Юрійович Захарченко), Vitaliy Yurievich Zakharchenko (Віталій Юрьевич Захарченко)	urodzony 20 stycznia 1963 r. w Konstantynówce (obwód doniecki), były minister spraw wewnętrznych	Osoba, wobec której władze Ukrainy wszczęły postępowanie karne w sprawie sprzeniewierzenia środków publicznych lub mienia publicznego oraz w związku z nadużyciem stanowiska przez osobę piastującą funkcję publiczną w celu zapewnienia sobie lub osobie trzeciej nieuzasadnionych korzyści ze szkodą dla środków budżetowych lub mienia publicznego Ukrainy.	6.3.2014
3.	Viktor Pavlovych Pshonka (Віктор Павлович Пшонка)	urodzony 6 lutego 1954 r. w Serhiy-ivka (Donetsk oblast), były prokurator generalny Ukrainy	Osoba, wobec której władze Ukrainy wszczęły postępowanie karne w sprawie sprzeniewierzenia środków publicznych lub mienia publicznego.	6.3.2014
—				
—				
6.	Viktor Ivanovych Ratushniak (Віктор Іванович Ратушняк)	urodzony 16 października 1959 r., były wiceminister spraw wewnętrznych	Osoba, wobec której władze Ukrainy wszczęły postępowanie karne w sprawie sprzeniewierzenia środków publicznych lub mienia publicznego oraz współudziału w tych działaniach.	6.3.2014

▼ M8▼ M9▼ M3

▼ M3

	Nazwisko	Dane identyfikacyjne	Uzasadnienie	Data umieszczenia w wykazie
▼ <u>M8</u>	7. Oleksandr Viktorovych Yanukovych (Oleksandr Wiktorowicz Janukowycz) (Олександр Вікторович Янукович)	urodzony 10 lipca 1973 r. w Jenakiewie (okręg doniecki), syn byłego prezydenta, biznesmen	Osoba, wobec której władze Ukrainy wszczęły postępowanie karne w sprawie sprzeniewierzenia środków publicznych lub mienia publicznego oraz współudziału w tych działaniach.	6.3.2014
▼ <u>M4</u>	—			
▼ <u>M3</u>	9. Artem Viktorovych Pshonka (Артем Вікторович Пшонка)	urodzony 19 marca 1976 r. w Kramatorsku (Donetsk oblast), syn byłego prokuratora generalnego, zastępca szefa frakcji Partii Regionów w Radzie Najwyższej Ukrainy	Osoba, wobec której władze Ukrainy wszczęły postępowanie karne w sprawie sprzeniewierzenia środków publicznych lub mienia publicznego oraz współudziału w tych działaniach.	6.3.2014
▼ <u>M8</u>	—			
▼ <u>M10</u>	—			
▼ <u>M8</u>	12. Serhiy Vitaliyovych Kurchenko (Serhiy Witaliowycz Kurczenko) (Сергій Віталійович Курченко)	urodzony 21 września 1985 r. w Charkowie, biznesmen	Osoba, wobec której władze Ukrainy wszczęły postępowanie karne w sprawie sprzeniewierzenia środków publicznych lub mienia publicznego oraz w sprawie nadużycia stanowiska w celu zapewnienia sobie lub osobie trzeciej nieuzasadnionych korzyści ze szkodą dla środków budżetowych lub mienia publicznego Ukrainy.	6.3.2014

▼ M3

	Nazwisko	Dane identyfikacyjne	Uzasadnienie	Data umieszczenia w wykazie
▼ <u>M11</u>	—			
▼ <u>M6</u>	—			
▼ <u>M11</u>	—			
▼ <u>M7</u>	—			
▼ <u>M12</u>	—			
▼ <u>M10</u>	—			

▼ M12**B. Prawo do obrony i prawo do skutecznej ochrony sądowej****Prawo do obrony i prawo do skutecznej ochrony sądowej na podstawie ukraińskiego kodeksu postępowania karnego**

Art. 42 ukraińskiego kodeksu postępowania karnego („kodeks postępowania karnego”) przewiduje, że każdej osobie podejrzanej lub oskarżonej w postępowaniu karnym przysługuje prawo do obrony oraz prawo do skutecznej ochrony sądowej. Obejmuje ono: prawo do informacji o czynie zabronionym, o którego popełnienie dana osoba jest podejrzana lub oskarżona; prawo do szybkiego uzyskania jasnych informacji o prawach przysługujących danej osobie na mocy kodeksu postępowania karnego; prawo dostępu do obrońcy po uprzednim złożeniu stosownego wniosku; prawo do składania wniosków o czynności procesowe; oraz prawo do zaskarżania orzeczeń, czynności i zaniechań śledczego, prokuratora i sędziego śledczego.

Art. 303 kodeksu postępowania karnego wprowadza rozróżnienie między orzeczeniami i zaniechaniami, które mogą być zaskarżone w toku postępowania przygotowawczego (akapit pierwszy), a orzeczeniami, czynnościami i zaniechaniami, które mogą być rozpatrywane we wstępnej fazie postępowania sądowego (akapit drugi). Art. 306 kodeksu postępowania karnego przewiduje, że skargi dotyczące orzeczeń, działań lub zaniechań śledczego lub prokuratora muszą być rozpatrywane przez sędziego śledczego miejscowego sądu w obecności skarżącego lub jego obrońcy lub jego przedstawiciela prawnego. Art. 308 kodeksu postępowania karnego stanowi, że skargi

▼ M12

dotyczące niedochowania przez śledczego lub prokuratora rozsądnego terminu w trakcie postępowania przygotowawczego mogą być wnoszone do prokuratora nadzorującego i muszą zostać rozpatrzone w terminie trzech dni od ich wniesienia. Ponadto art. 309 kodeksu postępowania karnego wskazuje orzeczenia sędziów śledczych, od których przysługuje środek odwoławczy, podczas gdy inne orzeczenia mogą być poddawane kontroli sądowej we wstępnej fazie postępowania sądowego. Co więcej, niektóre śledcze czynności procesowe są możliwe jedynie na podstawie orzeczenia sędziego śledczego lub sądu (na przykład zajęcie mienia na podstawie art. 167–175 oraz środki pozbawienia wolności na podstawie art. 176–178 kodeksu postępowania karnego).

Stosowanie prawa do obrony i prawa do skutecznej ochrony sądowej w odniesieniu do każdej z osób wymienionych w wykazie**1. Viktor Fedorovich Yanukovich**

Postępowanie karne dotyczące sprzeniewierzenia środków publicznych lub mienia publicznego jest nadal w toku.

Z informacji zawartych w aktach Rady wynika, że prawo do obrony i prawo do skutecznej ochrony sądowej Yanukovycha, w tym prawo podstawowe, jakim jest rozpatrzenie sprawy w rozsądnym terminie przez niezawisły i bezstronny sąd, były przestrzegane w postępowaniu karnym, do którego odnosiła się Rada. Świadczy o tym w szczególności orzeczenie Najwyższego Sądu Antykorupcyjnego Ukrainy z dnia 10 sierpnia 2020 r. w postępowaniu karnym nr 4201600000000785, w którym sąd rozpatrzył wniosek Krajowego Biura Antykorupcyjnego Ukrainy i wydał pozwolenie na zatrzymanie Yanukovycha. W orzeczeniu sądu sędzia śledczy potwierdził, że istnieje uzasadnione podejrzenie uczestniczenia Yanukovycha w czynnie zabronionym związanym ze sprzeniewierzeniem, oraz potwierdził status Yanukovycha jako osoby podejrzanej w postępowaniu karnym.

Najwyższy Sąd Antykorupcyjny ustalił również, że Yanukovich od 2014 r. przebywa poza Ukrainą. Sąd stwierdził, że istnieją wystarczające podstawy, by przypuszczać, że Yanukovich ukrywa się przed organami prowadzącymi postępowanie przygotowawcze.

Ponadto w dniu 15 września 2021 r. Najwyższy Sąd Antykorupcyjny Ukrainy przychylił się do wniosku Krajowego Biura Antykorupcyjnego Ukrainy i wydał pozwolenie na zatrzymanie Yanukovycha. W tym orzeczeniu sędzia śledczy potwierdził wnioski Najwyższego Sądu Antykorupcyjnego Ukrainy z dnia 10 sierpnia 2020 r.

W postępowaniu karnym nr 4201500000002833 Najwyższy Sąd Antykorupcyjny Ukrainy w orzeczeniu z dnia 25 sierpnia 2021 r. wydał pozwolenie na przeprowadzenie specjalnego postępowania przygotowawczego w sprawie Yanukovycha. W orzeczeniu tym sędzia śledczy potwierdził status Yanukovycha jako osoby podejrzanej oraz stwierdził, że dowody pozwalają zasadnie podejrzewać Yanukovycha o popełnienie czynów zabronionych, o których popełnienie jest podejrzany. Sędzia stwierdził również, że istnieją uzasadnione podstawy, aby przypuszczać, że Yanukovich celowo unika postępowania przygotowawczego i sądu, aby uchylić się od odpowiedzialności karnej. Ponadto w orzeczeniu z dnia 7 października 2021 r. Najwyższy Sąd Antykorupcyjny Ukrainy wydał nakaz tymczasowego aresztowania Yanukovycha. W orzeczeniu Sąd potwierdził status Yanukovycha jako osoby podejrzanej, a także istnienie uzasadnionych podstaw, aby podejrzewać Yanukovycha o popełnienie czynów zabronionych. Sędzia podkreślił również, że istnieje ryzyko, że Yanukovich będzie ukrywać się przed postępowaniem przygotowawczym i przed sądem, aby uchylić się od odpowiedzialności karnej.

▼ M12

Rada dysponuje informacjami, z których wynika, że w dniu 29 grudnia 2021 r. prokurator uznał, że dowody zebrane podczas postępowania przygotowawczego są wystarczające do sporządzenia aktu oskarżenia, a Yanukowych i jego prawnicy zostali poinformowani o zakończeniu postępowania przygotowawczego. Obronie udzielono dostępu do materiałów dotyczących postępowania przygotowawczego, aby mogła się z nimi zapoznać, zgodnie z przepisami ukraińskiego kodeksu postępowania karnego.

Zgodnie z orzecznictwem Europejskiego Trybunału Praw Człowieka Rada uważa, że okresów unikania przez Yanukowycha postępowania przygotowawczego nie należy uwzględniać przy obliczaniu okresu mającego znaczenie dla oceny, czy przestrzegane było prawo do procesu sądowego w rozsądnym terminie. Rada uważa zatem, że okoliczności opisane w orzeczeniu Najwyższego Sadu Antykorupcyjnego przypisywane Yanukowychowi znacząco przyczyniły się do wydłużenia postępowania przygotowawczego.

2. Vitalii Yuriyovych Zakharchenko

Postępowanie karne dotyczące sprzeniewierzenia środków publicznych lub mienia publicznego jest nadal w toku.

Z informacji zawartych w aktach Rady wynika, że prawo do obrony i prawo do skutecznej ochrony sądowej Zakharchenki, w tym prawo podstawowe, jakim jest rozpatrzenie sprawy w rozsądnym terminie przez niezawisły i bezstronny sąd, były przestrzegane w postępowaniu karnym, do którego odnosiła się Rada. Świadczą o tym w szczególności orzeczenia sędziego śledczego z dnia 19 kwietnia 2021 r. nakazujące tymczasowo aresztowanie Zakharchenki, a także orzeczenie Sądu dla Rejonu Peczerskiego w Kijowie z dnia 10 sierpnia 2021 r., w którym wydano zgodę na przeprowadzenie specjalnego postępowania przygotowawczego w ramach postępowania karnego nr 4201600000002929. Te orzeczenia sędziów śledczych potwierdzają status Zakharchenki jako osoby podejrzanej oraz podkreślają, że podejrzany Zakharchenko ukrywa się przed postępowaniem przygotowawczym, aby uchylić się od odpowiedzialności karnej.

Ponadto Rada dysponuje informacjami o tym, że władze Ukrainy podjęły działania w celu poszukiwania Zakharchenki. W dniu 12 lutego 2020 r. organ prowadzący postępowanie przygotowawcze podjął decyzję o umieszczeniu Zakharchenki na międzynarodowej liście osób poszukiwanych i przekazał Departamentowi Krajowej Policji Ukrainy odpowiedzialnemu za Międzynarodową Współpracę Policyjną wniosek o wprowadzenie stosownego wpisu w bazie danych Interpolu. Poza tym w dniu 11 maja 2021 r. Ukraina wysłała do Federacji Rosyjskiej wniosek o międzynarodową pomoc prawną dotyczący ustalenia miejsca pobytu Zakharchenki; wniosek został odrzucony przez Rosję w dniu 31 sierpnia 2021 r.

Nie można stwierdzić, czy doszło do naruszenia prawa do obrony i prawa do skutecznej ochrony sądowej, w okolicznościach, w których obrona nie korzysta z tych praw.

Zgodnie z orzecznictwem Europejskiego Trybunału Praw Człowieka Rada uważa, że okresów unikania przez Zakharchenkę postępowania przygotowawczego nie należy uwzględniać przy obliczaniu okresu mającego znaczenie dla oceny, czy przestrzegane było prawo do procesu sądowego w rozsądnym terminie. Rada uważa zatem, że opisane powyżej okoliczności przypisywane Zakharchence znacząco przyczyniły się do wydłużenia postępowania przygotowawczego.

3. Viktor Pavlovych Pshonka

Postępowanie karne dotyczące sprzeniewierzenia środków publicznych lub mienia publicznego jest nadal w toku.

▼ M12

Z informacji zawartych w aktach Rady wynika, że prawo do obrony i prawo do skutecznej ochrony sądowej V. Pshonki, w tym prawo podstawowe, jakim jest rozpatrzenie sprawy w rozsądnym terminie przez niezawisły i bezstronny sąd, były przestrzegane w postępowaniu karnym, do którego odnosiła się Rada. Świadczy o tym w szczególności orzeczenie Najwyższego Sądu Antykorupcyjnego Ukrainy z dnia 2 października 2020 r., w którym oddalono wniesiony przez prawników V. Pshonki środek odwoławczy, w którym wnioskuje się o uchylenie zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa złożonego w dniu 22 grudnia 2014 r. Sąd stwierdził, że zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa zostało doręczone zgodnie z ukraińskim kodeksem postępowania karnego, i potwierdził status V. Pshonki jako osoby podejrzanej w postępowaniu karnym. Ponadto w dniach 7 maja 2020 r. i 9 listopada 2020 r. Najwyższy Sąd Antykorupcyjny Ukrainy odrzucił wnioski o wszczęcie postępowania złożony na podstawie skargi prawników na bezczynność Krajowego Biura Antykorupcyjnego Ukrainy w postępowaniu karnym. Izba Apelacyjna Najwyższego Sądu Antykorupcyjnego utrzymała te orzeczenia w mocy, odpowiednio w dniach 1 czerwca 2020 r. i 26 listopada 2020 r.

Poza tym w dniu 16 lutego 2021 r. Najwyższy Sąd Antykorupcyjny Ukrainy oddalił wniesiony przez prawników środek odwoławczy, w którym wnioskuje się o uchylenie postanowienia Krajowego Biura Antykorupcyjnego Ukrainy w sprawie zawieszenia postępowania przygotowawczego z dnia 14 stycznia 2021 r. W orzeczeniu tym sąd potwierdził status V. Pshonki jak osoby podejrzanej. Ponadto w dniu 11 marca 2021 r. Najwyższy Sąd Antykorupcyjny Ukrainy oddalił skargę na bezczynność prokuratora wniesioną przez prawników V. Pshonki.

Rada dysponuje informacjami o tym, że władze Ukrainy podjęły działania w celu poszukiwania V. Pshonki. W dniu 24 lipca 2020 r. do właściwych organów Federacji Rosyjskiej wysłano wniosek o międzynarodową pomoc prawną dotyczący ustalenia miejsca pobytu V. Pshonki i przesłuchania go. Wniosek został odrzucony przez Rosję. Wcześniej władze rosyjskie odrzuciły wnioski o międzynarodową pomoc prawną skierowane do nich w 2016 r. i w 2018 r.

Zgodnie z orzecznictwem Europejskiego Trybunału Praw Człowieka Rada uważa, że okresów unikania przez V. Pshonkę postępowania przygotowawczego nie należy uwzględniać przy obliczaniu okresu mającego znaczenie dla oceny, czy przestrzegane było prawo do procesu sądowego w rozsądnym terminie. Rada uważa zatem, że okoliczności opisane w orzeczeniu Najwyższego Sądu Antykorupcyjnego przypisywane V. Pshonce, a także wcześniejsze niewykonanie wniosków o międzynarodową pomoc prawną, znacząco przyczyniły się do wydłużenia postępowania przygotowawczego.

6. Viktor Ivanowych Ratushniak

Postępowanie karne dotyczące sprzeniewierzenia środków publicznych lub mienia publicznego jest nadal w toku.

Z informacji zawartych w aktach Rady wynika, że prawo do obrony i prawo do skutecznej ochrony sądowej Ratushniaka, w tym prawo podstawowe, jakim jest rozpatrzenie sprawy w rozsądnym terminie przez niezawisły i bezstronny sąd, były przestrzegane w postępowaniu karnym, do którego odnosiła się Rada. Świadczą o tym w szczególności orzeczenia sędziego śledczego z dnia 19 kwietnia 2021 r. nakazujące tymczasowe aresztowanie Ratushniaka, a także orzeczenie Sądu dla Rejonu Peczerskiego w Kijowie z dnia 10 sierpnia 2021 r., w którym wydano zgodę na przeprowadzenie specjalnego postępowania przygotowawczego w ramach postępowania karnego nr 4201600000002929. Te orzeczenia sędziów śledczych potwierdzają status Ratushniaka jako osoby podejrzanej oraz podkreślają, że podejrzany ukrywa się przed postępowaniem przygotowawczym, aby uchylić się od odpowiedzialności karnej.

▼ M12

Rada dysponuje informacjami o tym, że władze Ukrainy podjęły działania w celu poszukiwania Ratushniaka. W dniu 12 lutego 2020 r. organ prowadzący postępowanie przygotowawcze podjął decyzję o umieszczeniu Ratushniaka na międzynarodowej liście osób poszukiwanych i przekazał Departamentowi Krajowej Policji Ukrainy odpowiedzialnemu za Międzynarodową Współpracę Policyjną wniosek o wprowadzenie stosownego wpisu w bazie danych Interpolu. Ponadto w dniu 11 maja 2021 r. Ukraina wysłała do Federacji Rosyjskiej wniosek o międzynarodową pomoc prawną dotyczący ustalenia miejsca pobytu Ratushniaka; wniosek ten został odrzucony przez Rosję w dniu 31 sierpnia 2021 r.

Nie można stwierdzić, czy doszło do naruszenia prawa do obrony i prawa do skutecznej ochrony sądowej, w okolicznościach, w których obrona nie korzysta z tych praw.

Zgodnie z orzecznictwem Europejskiego Trybunału Praw Człowieka Rada uważa, że okresów unikania przez Ratushniaka postępowania przygotowawczego nie należy uwzględniać przy obliczaniu okresu mającego znaczenie dla oceny, czy przestrzegane było prawo do procesu sądowego w rozsądnym terminie. Rada uważa zatem, że opisane powyżej okoliczności przypisywane Ratushniakowi znacząco przyczyniły się do wydłużenia postępowania przygotowawczego.

7. Oleksandr Viktorowych Yanukowych

Postępowanie karne dotyczące sprzeniewierzenia środków publicznych lub mienia publicznego jest nadal w toku.

Z informacji zawartych w aktach Rady wynika, że prawo do obrony i prawo do skutecznej ochrony sądowej O. Yanukowycha, w tym prawo podstawowe, jakim jest rozpatrzenie sprawy w rozsądnym terminie przez niezawisły i bezstronny sąd, były przestrzegane w postępowaniu karnym, do którego odnosiła się Rada. Świadczą o tym w szczególności orzeczenia Najwyższego Sądu Antykorupcyjnego Ukrainy. W postępowaniu karnym nr 4201500000002833 Najwyższy Sąd Antykorupcyjny Ukrainy w orzeczeniu z dnia 25 sierpnia 2021 r. wydał pozwolenie na przeprowadzenie specjalnego postępowania przygotowawczego w sprawie O. Yanukowycha. W orzeczeniu tym sędzia śledczy potwierdził status O. Yanukowycha jako osoby podejrzanej i stwierdził, że dowody pozwalają zasadnie podejrzewać O. Yanukowycha o popełnienie czynów zabronionych, o których popełnienie jest podejrzany. Sędzia stwierdził również, że istnieją uzasadnione podstawy, aby przypuszczać, że O. Yanukowych celowo unika postępowania przygotowawczego i sądu, aby uchylić się od odpowiedzialności karnej.

Ponadto w orzeczeniu z dnia 13 października 2021 r. Najwyższy Sąd Antykorupcyjny Ukrainy wydał nakaz tymczasowego aresztowania O. Yanukowycha. W orzeczeniu Sąd potwierdził status O. Yanukowycha jako osoby podejrzanej, a także istnienie uzasadnionych podstaw do tego, aby podejrzewać O. Yanukowycha o popełnienie czynów zabronionych. Sędzia podkreślił również, że istnieje ryzyko ukrywania się przed postępowaniem przygotowawczym i przed sądem, aby uchylić się od odpowiedzialności karnej.

Rada dysponuje informacjami, z których wynika, że w dniu 29 grudnia 2021 r. prokurator uznał, że dowody zebrane podczas postępowania przygotowawczego są wystarczające do sporządzenia aktu oskarżenia, a O. Yanukowych i jego prawnicy zostali poinformowani o zakończeniu postępowania przygotowawczego. Obronie udzielono dostępu do materiałów dotyczących postępowania przygotowawczego, aby mogła się z nimi zapoznać, zgodnie z przepisami ukraińskiego kodeksu postępowania karnego.

Rada dysponuje informacjami o tym, że władze Ukrainy podjęły działania w celu poszukiwania O. Yanukowycha, przebywającego w Federacji Rosyjskiej i unikającego postępowania przygotowawczego.

▼ **M12**

Zgodnie z orzecznictwem Europejskiego Trybunału Praw Człowieka Rada uważa, że okresów unikania przez O. Yanukovycha postępowania przygotowawczego nie należy uwzględniać przy obliczaniu okresu mającego znaczenie dla oceny, czy przestrzegane było prawo do procesu sądowego w rozsądnym terminie. Rada uważa zatem, że opisane powyżej okoliczności przypisywane O. Yanukovychowi znacząco przyczyniły się do wydłużenia postępowania przygotowawczego.

9. Artem Viktorovych Pshonka

Postępowanie karne dotyczące sprzeniewierzenia środków publicznych lub mienia publicznego jest nadal w toku.

Z informacji zawartych w aktach Rady wynika, że prawo do obrony i prawo do skutecznej ochrony sądowej A. Pshonki, w tym prawo podstawowe, jakim jest rozpatrzenie sprawy w rozsądnym terminie przez niezawisły i bezstronny sąd, były przestrzegane w postępowaniu karnym, do którego odnosiła się Rada. Świadczy o tym w szczególności orzeczenie Najwyższego Sądu Antykorupcyjnego Ukrainy z dnia 8 lipca 2020 r., w którym oddalono wniesiony przez prawników A. Pshonki środek odwoławczy, w którym wnioskuje się o uchylenie postanowienia prokuratora z dnia 30 kwietnia 2015 r. w sprawie zawieszenia postępowania przygotowawczego. Sąd stwierdził również, że zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa zostało doręczone zgodnie z ukraińskim kodeksem postępowania karnego, i potwierdził status A. Pshonki jako podejrzanej w postępowaniu karnym.

Ponadto w dniu 10 lutego 2021 r. Najwyższy Sąd Antykorupcyjny Ukrainy oddalił wniesiony przez prawników środek odwoławczy, w którym wnioskuje się o uchylenie postanowienia Krajowego Biura Antykorupcyjnego Ukrainy w sprawie zawieszenia postępowania przygotowawczego z dnia 14 stycznia 2021 r. W orzeczeniu tym sąd potwierdził status A. Pshonki jak osoby podejrzanej. Poza tym w dniu 11 marca 2021 r. Najwyższy Sąd Antykorupcyjny Ukrainy oddalił skargę na bezczynność prokuratora wniesioną przez prawników A. Pshonki.

Rada dysponuje informacjami o tym, że władze Ukrainy podjęły działania w celu poszukiwania A. Pshonki. W dniu 24 lipca 2020 r. do właściwych organów Federacji Rosyjskiej wysłano wniosek o międzynarodową pomoc prawną dotyczący ustalenia miejsca pobytu podejrzanego i przesłuchania go. Wniosek został odrzucony przez Rosję. Wcześniej władze rosyjskie odrzuciły wniosek o międzynarodową pomoc prawną skierowany do nich w 2018 r.

Zgodnie z orzecznictwem Europejskiego Trybunału Praw Człowieka Rada uważa, że okresów unikania przez A. Pshonkę postępowania przygotowawczego nie należy uwzględniać przy obliczaniu okresu mającego znaczenie dla oceny, czy przestrzegane było prawo do procesu sądowego w rozsądnym terminie. Rada uważa zatem, że okoliczności opisane w orzeczeniu Najwyższego Sądu Antykorupcyjnego przypisywane A. Pshonce, a także wcześniejsze niewykonanie wniosku o międzynarodową pomoc prawną, znacząco przyczyniły się do wydłużenia postępowania przygotowawczego.

12. Serhiy Vitalyovych Kurchenko

Postępowanie karne dotyczące sprzeniewierzenia środków publicznych lub mienia publicznego jest nadal w toku.

Z informacji zawartych w aktach Rady wynika, że prawo do obrony i prawo do skutecznej ochrony sądowej Kurchenki, w tym prawo podstawowe, jakim jest rozpatrzenie sprawy w rozsądnym terminie przez niezawisły i bezstronny sąd, były przestrzegane w postępowaniu karnym, do którego odnosiła się Rada. Świadczy o tym w szczególności fakt, że obrona została powiadomiona o zakończeniu postępowania przygotowawczego w ramach postępowania karnego nr 4201600000003393 w dniu 28 marca 2019 r. i że udzielono jej dostępu do materiałów, aby mogła się z nimi zapoznać. Rada dysponuje informacjami o tym,

▼ **M12**

że trwa zapoznanie się przez obronę z tymi materiałami. W dniu 11 października 2021 r. Krajowe Biuro Antykorupcyjne Ukrainy dodatkowo poinformowało obrońców Kurchenki o zakończeniu postępowania przygotowawczego i o udzieleniu dostępu do materiałów dotyczących postępowania przygotowawczego, aby obrona mogła się z nimi zapoznać. Rada otrzymała informacje, z których wynika, że Krajowe Biuro Antykorupcyjne Ukrainy złożyło wniosek o ustalenie terminu zapoznania się przez obronę z materiałami dotyczącymi postępowania przygotowawczego w związku z opóźnieniami w działaniach obrony w tym zakresie.

Jeśli chodzi o postępowanie karne nr 12014160020000076, w orzeczeniu z dnia 18 września 2020 r. Sąd Apelacyjny w Odessie uwzględnił środek odwoławczy prokuratora i nałożył środek zapobiegawczy polegający na tymczasowym aresztowaniu Kurchenki. Sąd stwierdził również, że Kurchenko wyjechał z Ukrainy w 2014 r. i nie można ustalić jego miejsca pobytu. Sąd doszedł do wniosku, że Kurchenko ukrywa się przed organami prowadzącymi postępowanie przygotowawcze, aby uchylić się od odpowiedzialności karnej. W dniu 20 grudnia 2021 r. Sąd dla Rejonu Kijowskiego w Odessie wydał pozwolenie na przeprowadzenie specjalnego postępowania przygotowawczego w trybie zaocznym. Poza tym w dniu 20 października 2021 r. Sąd dla Rejonu Kijowskiego w Odessie oddalił wniesiony przez prawników środek odwoławczy, w którym wnioskuje się o uchylenie postanowienia prokuratora w sprawie zawieszenia postępowania przygotowawczego z dnia 27 lipca 2021 r.

Rada dysponuje informacjami o tym, że władze Ukrainy podjęły działania w celu poszukiwania Kurchenki. W dniu 13 maja 2021 r. Główny Departament Policji Krajowej w Regionie Odessy przekazał ukraińskiemu biuro Interpolu i Europolowi wniosek o opublikowanie czerwonej noty dotyczącej Kurchenki; wniosek ten jest obecnie rozpatrywany. Rada została poinformowana, że w dniu 29 kwietnia 2020 r. władze Ukrainy wysłały do Federacji Rosyjskiej wniosek o międzynarodową pomoc prawną, który został odesłany w dniu 28 lipca 2020 r. bez wykonania.

Zgodnie z orzecznictwem Europejskiego Trybunału Praw Człowieka Rada uważa, że okresów unikania przez Kurchenkę postępowania przygotowawczego nie należy uwzględniać przy obliczaniu okresu mającego znaczenie dla oceny, czy przestrzegane było prawo do procesu sądowego w rozsądnym terminie. Rada uważa zatem, że okoliczności opisane w orzeczeniu Sądu Apelacyjnego w Odessie przypisywane Kurchence, a także niewykonanie wniosku o międzynarodową pomoc prawną, znacząco przyczyniły się do wydłużenia postępowania przygotowawczego.